

5. Bielova A. The Main Vectors of Labor and Education Transformation of Modern Workforce / A.Bielova, S.Koval, N.Zhuravska, A.Agayev // Lecture Notes in Civil Engineering, 2022, 181, pp. 579-589.
6. Kulikov P. Modern Possibilities of Management of Technogenic-Natural Systems of Heat-Energy Objects of Industrial and Construction Industry / P.Kulikov, N.Zhuravska, A.Savchenko // Lecture Notes in Civil Engineering [this link is disabled](#), 2020, 73, pp. 115-121.

ПРОБЛЕМИ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

САВЧЕНКО А. М.

Київський національний університет будівництва і архітектури
asav2509@gmail.com

Урбоекологія як наука про взаємозв'язки та взаємодію двох систем міської і природної, покликана визначити шляхи поліпшення екологічного стану сучасних міст.

Основними проблемами урбанізованих територій є:

- різке зменшення природних ресурсів;
- забруднення атмосферного повітря;
- проблеми питної води;
- забруднення та зниження родючості ґрунтів;
- високий рівень шуму, вібрація;
- дія електромагнітного поля.

З початком повномасштабного вторгнення російських військ на територію України проблеми урбанізованих територій тільки збільшилися. Війна впливає відразу на всі екосистеми, знищуючи біорізноманіття, забруднюючи повітря, забруднюючи і знищуючи ґрунти, водойми. Цього літа всі континенти переживали аномальні погодні явища. Проблеми викликані зміною клімату, причиною якого є діяльність людини. В той час як міжнародна спільнота об'єдналася в зусиллях задля збереження довкілля для майбутніх поколінь, розробила план дій для збалансованого розвитку, Російська Федерація, розв'язавши війну, наближає нас до катастрофи. Адже, використання різноманітної зброї(в тому числі хімічної) призводить не лише до знищення всього живого (гинуть люди, тварини, птахи), а й забрудненню навколишнього середовища, наслідки якого катастрофічні. Окрему проблему створює постійний ризик радіаційного ураження.

В зоні найбільшого ризику опинилися населені пункти, що знаходяться в зоні бойових дій. Деякі з них повністю знищені ворожою артилерією. Останнім часом агресор націлювався на об'єкти енергетики. Тільки 10 жовтня понад 80 ракет було запущено окупантом по всій території України. Наслідком цієї атаки стало понад 30 пожеж. Мільйони українців залишилися без електроенергії, тепла, води. Величезні викиди забруднюючих речовин в повітря, водойми, ґрунти.

Інформацію про вплив війни на довкілля можна отримати переглядаючи дані джерела:

Щотижня Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України випускає дайджест, у якому розповідає про основні злочини проти природи України;

Екозагроза. Тут можна не тільки прочитати про екологічні наслідки, але й надати інформацію в тому випадку, якщо ви самі зіткнулися зі злочином проти навколишнього середовища;

Щомісяця великий огляд злочинів проти довкілля викликаних військовим вторгненням Росії робить екологічна організація Екологія. Право. Людина;

Слідкувати за радіаційним фоном, лісовими пожежами, якістю повітря можна також за допомогою прилади SaveEcoBot.

Інформацію про злочини проти довкілля, до чого вони можуть призвести і як можна з ними боротися ви можете також знайти на сайтах українських природоохоронних та екологічних організацій. Таких, наприклад, як Українська природоохоронна група та Екодія [1]. Переглядаючи дані ресурси стає зрозумілим, що наслідки воєнних дій не лише Україна, а вся Європа будуть ліквідувати десятиліттями. Деякі втрати буде неможливо відновити.

Звичайно урбанізовані території зазнали жахливих наслідків, від підвищення рівня забруднюючих речовин в повітрі до повного руйнування інфраструктури. Вся Україна відчула на собі жахливі наслідки російської агресії. В населених пунктах відчувається дефіцит продуктів харчування, особливо овочів, які зазвичай надходили на прилавки з окупованих південних регіонів. Це питання було врегульовано за рахунок перерозподілу поставок продуктів з інших регіонів. Відчувається дефіцит і деяких будівельних матеріалів. Але найбільше змінилися рівень шуму, вібрації, забруднення повітря, води, ґрунту. Так, наприклад, в Києві рівень радіаційного фону та рівень забруднюючих речовин найбільшим був в лютому-березні 2022, коли окупанти захопили Чорнобильську АЕС та в жовтні, коли проводилися інтенсивні обстріли об'єктів інфраструктури. Подібне погіршення ситуації ми спостерігаємо зараз в Запоріжжі і це знову пов'язано агресивними діями російських військ в районі Енергодара.

4 квітня 2022 року міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України затвердило «Методику визначення розміру шкоди завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану», з метою врегулювання питань визначення розміру шкоди завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану [2].

Але не достатньо оцінити розмір шкоди, потрібно розробити план дій по відновленню. При плануванні відбудови населених пунктів країни ми маємо врахувати наслідки злочинів проти довкілля, вчинені в ході війни, щоб довкілля стало більш безпечним ніж було до війни.

Література

1. Екологічні наслідки війни. Пів року болю України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eco.rayon.in.ua/blogs/536709-ekologichni-naslidki-viyni-piv-roku-bolyu-ukraini> Дата доступу: 20.10.2022.
2. Наказ міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Методики визначення розміру шкоди завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-22#Text> (Дата звернення: 22.10.2022).

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВЕЛИКИХ МІСТ

СТАРОДОНОВА Ю. М., ЄВТУШЕНКО О. Т.

Херсонський державний аграрно-економічний університет

yulyastarodnova21@gmail.com, semen_olga@ukr.net

Міста – це найбільші споживачі всіх видів природних ресурсів – територіальних, енергетичних, продовольчих і є найважливішими джерелами забруднення навколишнього середовища. Навантаження на природне середовище різко зростає не лише у самих містах, але і за міською межею. Розростання міської території веде до скорочення цінних сільськогосподарських угідь, що в умовах країн, які розвиваються, ще більш загострює продовольчу ситуацію [1].

До числа найважливіших проблем сучасності належить забезпечення водою мешканців міста і промислових підприємств, а також видалення стічних вод. Серйозними проблемами вважаються вивезення сміття та утилізація